

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši, „Gledališka stolba“.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Obrtniški shod na Dunaji.

[Izvirno poročilo „Slov. Naroda“.]

Na Dunaji 7. septembra.

„Nič za nas“, to bi bila parola vnanjih zastopnikov na Dunajskem obrtniškem shodu. Dunajski izviševalni odbor, kateri je notorično sestavljen le po svoji manjini iz predstojnikov obrtniških zadrug, večinoma pa se strinja s samogoltnimi nameni gosp. Löblich, ni kazal vnanjim, posebno slovanskim zastopnikom, že pri razgovoru v petek nobene prijaznosti.

Vsled tega se je veliko število obrtniških poslancev s Češkega, iz Bukovine in Galicije s slovanskim zastopnikom pomenilo, da k tacemu obrtniškem shodu na Dunaj ne pridejo več. To ni bil shod odposlancev obrtnikov, ampak zbirališče znanih kričavev, kajti vsakemu Dunajskemu obrtniku, odvetniku itd., kateri obožavajo nemškega Löblich, izročila se je ustopnica k shodu.

Vsled tega je takoj, ko je župan Uhl zbor pozdravil, navstal hrupen in neprijeten prizor, za kakeršnega mi vnanji zastopniki nemamo razuma. Znani protisemit Buschenhagen stavljal je namreč predlog: Denašnji zbor izreka popačenim časnikom, ki kvarijo javno mnenje in ker so nasprotniki vsacemu poštenemu delu, popolno zaničevanje. Dalje sklene zbor, da se zastopniki časopisov „N. fr. Presse“, „N. Wr. Tagblatt“, „Deutsche Zeitung“, „Vorstadt Zeitung“, „Ill. Wr. Extrablatt“, „Fremdenblatt“ in „Wr. Allg. Zeitung“ izključijo in ne smejo biti prisotni pri obravnavah tretjega obrtniškega shoda.

O tem predlogu vnela se je živahna debata, katere se je izmed vnanjih odposlancev udeležil tudi gosp. Kunc iz Ljubljane, naposled pa se je ves Buschenhagenov predlog vsprejel z vsemi proti 5 glasom in po izvrševalnem odboru povabljeni zastopniki listov, morali so ostaviti dvorano.

Zastopniki slovanskih obrtnikov bili so že v petek zbrani na Dunaji. Pričeli so takoj obravnavati in v navzočnosti 70 vnanjih zastopnikov se je sklenilo, da se kara izvrševalni odbor, zakej ustopa ni omejil samo na obrtniške odposlance, na kar njim

je odvrnil g. Löblich, da se danes zamore uspešno delovati le s masami.

G. Kunc iz Ljubljane mu je na to odgovoril, da bi zbor 200 do 300 obrtniških odposlancev gotovo dosegel boljši uspeh, nego pa velikanski zbor 4000 do 5000 ljudi, ki se na Dunaji vsak čas lahko dobe, ne da bi bilo treba, da jim asistujejo vnanji, zastopniki.

Vnanjih zastopnikov polastilo se je prepričanje, da se posebnega uspeha ne smemo nadejati. Vsak predlog, ki je bil prvi nasvetovan, ni bil gotovo vsprejet, ne gledé na to, če je nasvetovana stvar bila še tako brezmiselnost. Zaradi hrupnega vedenja Dunajskih statistik so vnanji obrtniki jako razdraženi in da to razdraženje ne bo doleglo, za to skrbel je g. Löblich sam, kajti povedal je kar naravnost: da so povabljeni le njegovi somišljeniki. Kdor se z njegovimi nazori ne strinja, mu ni bilo treba truditi se k shodu.

Pri tacih odnošajih je naravno, da niti gosp. Kunc iz Ljubljane, niti Čeh dr. Toma Rebec iz Brna nesta hotela prevzeti ponujane mesta zapisnikarja, ker sta se osvedočila, da je nemogoče plavati proti taki nemški reki. Vsaka mirna, pametna beseda se zavrže in gotovo je, da obrtniki po takih shodih le škodo trpe na svoji časti. Pri nas bi nas bilo enakih shodov sram.

(Dalje prih.)

Trgovska in obrtna zbornica.

(Konec.)

Zbornični tajnik poroča o dopisu c. k. okr. glavarstva v Kočevji, katero se izreka za ustanovitev nasvetovanih kolektivnih zadrug z malo premembo. Ono namreč predlaga:

1. za gostilničarje, posestnike hotelov, kavar-narje, točarje žganja, najemne voznike v sodnem okraji Kočevskem jedno in v sodnem okraji Ribniškem in Velikolaškem jedno zadrugo;
2. za trgovce vseh vrst, všteti male prodajalce itd. v sodnem okraji Kočevskem jedno in v drugih dveh tudi jedno zadrugo;
3. za vse ostale obrte razen lončarjev v ob-

čini Dolenja Vas v sodnem okraji Kočevje jedno, in za oba druga okraja tudi jedno zadrugo;

4. lončarji v občini Dolenja vas naj bi imeli posebno zadrugo.

C. k. okr. glavarstvo omenja dalje, da bo delalo tudi na ustanovitvi zadrug mlinarjev in žagarjev v celem političnem okraju.

Odsek se strinja s temi predlogi ter omenja naj se c. k. okr. glavarstvu tudi poroča, da zbornica hoče obrtovalce na sedeži političnega, oziroma na sedeži sodnega okraja v tej zadevi zaslišati, poročevalec stavi predlog:

C. k. okr. glavarstvu naj se v tem zmislu poroča.

Zbornica vsprejme predlog.

X. Zbornični tajnik poroča, da c. k. okr. glavarstvo v Postojni z dopisom z dne 4. avgusta t. l. naznanja, da je z obrtnimi zadrugami, kakor jih je predlagala zbornica, zadovoljno, ter meni, naj bi se na kak način obrtovalci prej zaslišali.

Odsek meni, naj bi se c. k. okr. glavarstvu poročalo, da je zbornica pripravljena zaslišati udeležence o ustanovitvi zadrug na sedeži obrtnega oblastva, oziroma na sedeži sodnih okrajev. Torej stavi predlog: Zbornica naj to naznani c. k. okr. glavarstvu.

Predlog se vsprejme.

XI. Zbornični tajnik poroča, da je c. k. okr. glavarstvo v Ljubljani z dopisom z dne 22. avg. t. l. naznanilo, da se v splošnem strinja z mnenjem trgovske in obrtne zbornice o ustanovitvi zadrug. Povabilo je jeden del obrtovalcev v dan 2. septembra t. l. v Ljubljano v posvetovanje ter izreka željo, naj bi se poslal jeden zastopnik zbornice k zaslišanju udeležencev v smislu §. 106, zakona z dne 15. marca 1883. drž. zak. št. 39.

G. poročevalec priporoča v imenu odseka predlog: Zbornica naj želji ugoditi.

Predlog se vsprejme.

Gosp. J. Baumgartner predlaga: Tega posvetovanja naj se udeležita razen g. tajnika gospoda odbornika M. Pakič in V. Petričič.

G. V. Petričič predlaga, naj se na njegovo mesto izvoli g. A. Klein.

LISTEK.

Kitaj in njegove naprave.

(Dalje.)

Zakon.

V Kitaji je težko dobiti samca ali staro devico. Samec in stara devica sta produkta zapadne civilizacije, tako življenje se nikakor ne ujema z našimi običaji. Kitajci se ženijo že v ranej mladosti, še pred dvajsetim letom. Pogostem lahko vidiš, da 16 letni deček vzame 14 letno deklico. Pri tridesetih letih je že mogoče imeti vnuke. Zgodnje ženitve se popolnem skladajo z našim javnim in rodbinskim življenjem. Zgodnjim ženitvam neso povod klimatične razmere, kakor mnogi mislijo; dokaz temu je, da se jednako zgodno ženijo na severu in na jugu, v mrzlem in gorkem pasu. Prva skrb roditeljev je ženiti svoje otroke. Nevesto roditelji izberó mnogo-krat že več let pred svatbo. Po gostem izberó nevesto iz srede lastne rodbine. Ženin in nevesta se seznanita še le na dan svatbe. Uhajati pri nas ni navada, in bi tudi bilo nesmiselno pri naših običajih. V Evropi dajo ženin in nevesti nekaj tednov časa, da se seznanita in zaljubita. V tem času na-

pravljajo veselice, pojedine, plese. Ti kratki meseci so pri največjih najsrečnejši meseci v življenju, ostanejo jim v spominu vse življenje, spomin na nje jim je vedno dražji, tembolj se postarajo. Vidi se, da nikdo neče prevzeti odgovornosti za predlagano zvezo. Mladim ljudem govore: zdaj imata dva meseca, spoznajta se in odgovorita — „da ali ne“. Na to pride trenutek, — ali poznata drug drugega? Ali bolje rečeno: ali se moreta poznati? Gotovo ne. Po mojem je bolje, da roditelji sami prevzemó odgovornost in ženijo otroke v določenem času. V Kitaji se navadno ženijo mej rodbinami enakega stanu. Ko so nevesto izbrali, naredé roditelji ženitno pogodbo, katero podpišejo roditelji sami in najstareši v rodu. Potem pošlje ženin nevesti dve zapestnici, zlati ali srebrni, kakor je premožen. Zapestnici se zvežeta z rudečim trakom v znak zakonske zveze. Tisto leto, ko bode svatba, pošlje ženin nekaj desetoric jerbáščekov, veličastno okrašenih z barvami, napolnjenih s svilo, čipkami itd., z jedno besedo, z vsem potrebnim za svatbeno obleko. Nevesta pa pošlje ženinu obleko ali uniformo, kakeršna godi njegovemu činu. Tisti dan pred svatbo pošljejo nevestini roditelji na ženinov dom vso njeno doto. Baš tisti dan zvečer pošlje ženin nevesti nosilnice, prevlečene z razkošnim živorudečim svilnatim blagom. Te nosil-

nice nesó z godbo v spremstvu vse ženinove prisluže, ob jednem nesó za nevesto živorudeče senčilo in tablice, na katerih so zapisani vsi naslovi ženinovi in njegovih prednikov nekaj rodov nazaj. Nevestini roditelji napravijo ta dan velik obed in pokažejo povabljenim ženinova darila. Mej obedom svira godba, katero je poslal ženin. Ženinovi roditelji ravno isti čas pripravijo obed in pokažejo gostom nevestino doto. V jutro ženitvenega dne odidejo štirje ženinovi sorodniki ali prijatelji na nevestin dom in jo povabijo k ženinu. Nevesta usede se na nosilnice. Nesó jih 4 ali 8 mož. Najprej gredo ženinovi seli.

Ko nevesto prinesejo na ženinov dom, zbero se v svečanostnih sobah vsi člani rodbine in povabljeni gostje. Nevesta, pokrita s pajčolanom, zleze z nosilnic. Jedna dama (družica) jo poprosi iti za njo v sobo ženina, kjer jo ta pričakuje v praznični obleki. Tu se vprvič vidita ženin in nevesta drug drugega. Od tu odideta k gostom v spremstvu dveh omoženih dam. Na sredi praznično opravljenе sobe je pokrita miza, in na njej je nastavljeno razno sadje in vino. Pred to mizo se mlada zaročenca ustavita, molita in zahvalujeta se Bogu, da je jima dal življenje, zemljo, da jih redi, carju za blagoslovnost, roditeljem za vzgojo. Potem predstavi ženin nevesto

glasovanji se vsprejme predlog g. J. Baumgartnerja s spremembnim predlogom g. Petričiča.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 8. septembra.

Kaj da bodo Nemci storili, ko pride v českem deželni zbor volilna reforma na vrsto, pokazali so že v poslednji izredni seji deželnega odbora. V tej seji bilo je na dnevnem redu meritorično posvetovanje o volilni reformi. Nemških odbornikov Schmeykala, Volkelta in Walckerta ni bilo, poprej so pa poslali deželni nadmaršal pismo, v katerem pravijo, da se jim ne zdi potrebno, udeležiti se te seje. Židovska „N. Fr. Pr.“ pa že slavi nemške poslance, da bodo s svojim zaviranjem storili za državo in vlado jako dobro delo, ker bodo s tem preprečili, da deželni zbor ne bode dobil prevelike samostojnosti in veljave, kar bi bilo državi le v škodo.

Zgornje-avstrijski deželni zbor bode neki zavrgel izvolitev jednega ali dveh liberalnih poslancev, katere sta z nepoštenimi sredstvi zmagala pri volitvah. Potem bodo pa konservativci v deželni zboru dobili dv tretjinsko večino.

Danes se formalno zatvori zasedanje **gališkega** deželnega zbora in v četrtek se otvori novo. V novem zasedanju pride na vrsto novi šolski zakon in nekaj drugih predlogov.

Na **Hrvatskem** je sedaj jako živa volilna agitacija. Vladni pristaši potujejo po vsej deželi in prigovarjajo na svojo stran. Poslanci poročajo svojim volilcem o svojem delovanju in se ob enem ponujajo za kandidate. Madjarini z raznimi zaviritimi govori poskušajo opravičiti svoje delovanje v deželni zboru. Pa tudi opozicija ne drži križem rok, zlasti Starčevići hudo agitujejo. Starčević sam je v 17 okrajih postavljen za kandidata.

Vnanje države.

V **Rusiji** se bode sklical cerkveni zbor. Tacega zbora že Rusija ni videla dvesto let. Zbora se bodo udeležili osem škofov in Kijevski metropolit. Zbor se bode posvetoval, kako združiti odpadle sekte zopet s pravoslavno cerkvijo. V Rusiji je namreč s časom odpadlo od državne pravoslavne cerkve toliko različnih sekt, da se je že bati za obstoj pravoslavne cerkve. — Car prišel je včeraj v Varšavo, in tam ostane tri dni. S carjem prišla je carica, veliki knez-naslednik in velika kneginja Ksenija. Mesto bode vse tri dni svečanostno razsvetljeno. Včeraj je car vsprejel višje uradništvo, zvečer je bil pa dvorni ples. Danes pa velik ogled vojaščine, ob 5. uri popoldne pa velik vojaški banket. Jutri car ogleda razne zavode, zvečer bode pa ples pri generalu Gurku. K temu plesu bodo povabljeni mnogo poljskih plemenitnikov. Temu plesu se pripisuje velika politična važnost. Car bode imel priliko pogovoriti se z raznimi poljskimi veljaki in prepričati se, da so se že streznili in spoznali, da Rusko-Poljska nema pričakovati nobene rešitve od zvonaj, temveč samo od Rusije same. V četrtek poda se car v svoj grad Skierniewice, kjer ostane do snidenja treh cesarjev, ki se bode vršilo na ruskih tleh. Ali se bode nemški cesar sam udeležil tega shoda, ki bode 15. ali 16. t. m. še ni gotovo, ker ni prav zdrav, morda ga bode nadomestoval cesarjevič-naslednik. Avstrijskega cesarja ne bode spremljal nadvojvoda Albreht, kakor se je že jeden pot poročalo. O čem se bodo vladarji razgovarjali, se nič gotovega ne ve, časopisi ugibljejo to in ono, pa njih mnenja se nasprotujejo. V Varšavi in Skierniewicah so storjene najstrogeje navedbe za varnost carja, še celo po gozdu, v katerega bode hodil na lov, so razpostavljene straže. Pred njegovim pri-

svojem sorodnikom in prijateljem. Mej vso to ceremonijo in obedom, ki sledi za njo, igra godba. Svata odlikuje se, kakor vidite, z veličastno prostoto, v njej ni nič verskega, nič uradnega; jedine priče so Bog, rodbina in prijatelji. Po obedu ostanejo vrata ves večer odprta, vsi sosedi in tudi mimopotujoči imajo pravico iti v žilisce, pogledat nevesto, katera sedi za posebno mizo. Drugi dan ponovi se ta ceremonija na nevestinem domu.

Jaz sem toliko naiven, da verujem v upliv ceremonij, ki vzbujajo čislanje do dovršenega obreda. Nič ni bolj dolgočasnega in ne napravljaja bolj neprijetnega utisa, kakor svatba v višjih krogih v zapadni Evropi.

Jedva je dovršen obred, pa se mlada preoblečeta in hitita na pot; ali bi ne bilo bolje, da bi se „maire“ in duhovnik kar povabila na kolodvor, poroka bi bila pred odhodom vlaka, gosti bi se useli po klopih na peronu, ter hrupenje in živžganje hla-ponov bi zamenilo petje in godbo. Jaz mislim, da pride še do tega. Na zapadu ceremonije vedno bolj ginejo, ostanejo samo še mrtvaški obredi. Uzrok temu je to, ker se je lahko smijati nad obredi živih, pred smrtjo pa vsi umolknejo in tudi najhujši skeptiki si ne upajo norčevati se iz pogrebnih obredov.

(Dalje prih.)

hodom v Varšavo je policijam preiskala več hiš in neki več oseb zaprla, ker so na sumu zveze z nihilisti. Koliko je v tem resnice, ni mogoče vedeti, kajti ruska policija take stvari kolikor je moč prikriva.

Vzhodnorumelski ravnatelj notranjih zadev poslal je vsem prefektom okrožnic, da se ne-majo mešati v politiko in to tudi zapovedati svojim podložnim uradnikom. „Marica“ v dolgem članku pojasnjuje, kako slab upliv ima umešanje uradnikov v politiko, zlasti pa v volitve in se obrača do vlade, da bi strogo pazila na to, da bi se izvrševal gori omenjeni ukaz. Ta korak voditelja vzhodnorumelskih notranjih zadev naj bi tudi drugod uradniki posnemali. V mnogih državah se žalibog vidi, da so uradniki prvi agitatorji pri volitvah in na vse pretege skušajo pačiti javno mnenje. Ni treba omenjati, da ima tako postopanje slab upliv na uradne posle, ker vsled tega primanjkuje uradnikom časa in potrebne brezpristranosti. Tudi v Avstriji bi že večkrat bili želeli, da bi vlada dala kak tak ukaz, zlasti za nas Slovence bi to bilo jako koristno.

Na **Francoskem** se že začne agitacija za volitve senatorjev, ki bodo še le v januarju. Republikanci upajo pri teh volitvah nekaj novih sedežev pridobiti. Izmed 30 departementov, kateri letos volijo, jih je sedmero, katere zastopajo sami monarhisti v senatu, v zbornici poslancev pa sami republikanci. Republikanci upajo v teh okrajih zmagati tudi pri volitvah v senat, da bode potem prebivalstvo teh krajev v obeh zbornicah po zastopnikih jednacega političnega mnenja zastopano.

Po časopisih se govori o novi **egiptovski konferenci**. Sedaj jo neki hoče sklicati nemška vlada, ko bi Anglija tega ne hotela. S tem hočejo Nemci ustreči Francozom. Na konferenci bi Nemčija s svo energijo podpirala francoske zahteve nasproti Angliji. Ta konferenca bode težko kaj uspešnejša, nego je bila prejšnja, če se bode res sklicala.

Angleško časopisje ni nič kaj zadovoljno, da ima **sudanska ekspedicija** namen samo rešiti Gordona. Skoro vsi listi zahtevajo, da naj angleški vojaki nazaj porinejo Mahdija, da ne bode s svojimi četami vedno nadlegoval Egipta.

Dopisi.

Iz Braslovč 7. septembra. [Izviren dopis.]

Mnogo smo že čuli in brali o šolskem nadzorniku g. Ambrožiču, kako da sovraži naš jezik ter pri vsakej priliki zasmehuje naše pravične zahteve, a njegovo vedenje pri učiteljski konferenci v Braslovčah (dne 23. avgusta) presega že vse meje dostojnosti. Ta moč se je drznil zbranim učiteljem svojo posebno modrost skazati s tem, da je najbolj razširjen list na Spodnjem Štajarskem (Slov. Gospodarja) imenoval „ein Verdummungsblatt“ — in to pri konferenci dvakrat poudarjal; dalje je na našem trgu javno smešil volilce g. prof. Žolgarja ter na surov način žalil nas Slovence, češ, da smemo zadovoljni biti, da ni bil morilec Čuvan obešen, ker imamo sedaj upanje, da bode še nekaj oproščen ter ga lahko potem za poslanca v deželni zbor volimo. Vprašali bi, ali je visoka vlada omenjenemu gospodu za-to podelila to častno službo, da prodaja okolu svojo politično modrost (?). Vprašali bi pa tudi, ali res ni nobenih sredstev, ki bi zabranile nadzorniku slovenskih šol, tako nesramno Slovence — volilce in indirektno naše vrle poslance žaliti. Mi prosimo uljudno naše gg. zastopnike, da še o pravem času opozorijo deželni zbor na to.

V Braslovčah, dne 1. septembra 1884.

Franjo Prislan, načelnik krajnega šolskega sveta. F. Prislan, župan. Josip Plaskan, občinski svetovalec.

Iz sodnega okraja Zatiškega 3. avg.

[Izv. dop.] Kakor poročajo vsaki dan časniki, divja kolera že po laškej zemlji. Povsod po Avstriji skrbi se za to, da bi se razširjevanje kolere, če bi se zanesla v naše kraje, kolikor mogoče zaprečilo. Naredbe, katere so se zaradi kolere izdale, gotovo ne bodo neznane i predstojništvom eraričnih poslopij. Nam se neizmerno čudno zdi, da se c. kr. domena v Gorici tako malo briga za te naredbe. V Zatiški graščini napeljana so nekatera stranišča direktno v Zatiški potok, kateri tukajšnjim prebivalcem služi za pitno vodo. To se godi poseben pri stranišči v sprednji fronti graščine, kateri vso svojo nesnago oddaja Zatiškemu potoku, kajti ta je tako napeljan v stranišče, da ga izplavlja ter sproti seboj odnaša nesnažne snovi. In ta voda služi prebivalcem 50 reci petdesetih hiš v užitek. To je tak nedostatek, kateri se ne nabaja gotovo pri nobenem eraričnem poslopiju v vsej Avstriji. Ako se kolera zanese v naše kraje, gotovo bode Zatiška graščina središče te strašne bolezni. Upajmo, da bodo te vrstice opomnile c. kr. domensko direkcijo, da naredbe glede zaprečenja kolere gotovo tudi veljajo za erarična poslopja. —

Iz Skednja 6. septembra. [Izv. dop.] „Slovenska Vila“ imenuje se naše mlado društvo, ki se je ustanovilo na narodni podlagi. Naša vas je velika in broji okolo 2000 duš. Torej je bilo tako društvo zelo potrebno, ker je morda že na široko znano, da so Skedenjci izborni pevci. Saj jih pa tudi ves Trst in okolica pripoznava ko prve. Naše društvo je torej iz blazega namena ustanovljeno. Pospeševanje petja slovenskega in razširjanje omike sta glavna smotra istemu. Da se to izpelje, porok nam je sedanji odbor. Pri zadnjem obćnem zboru je bil izvoljen predsednikom g. Jože Sancin, Nemeč, gostilničar in posestnik, podpredsednikom g. V. Sancin, tenorist znan od prejšnjih časov. Denarnica izročila se je g. Andreju Oblaku. Tajništvo je v zanesljivih rokah g. Antona Sancina, ki bode z gorečnostjo opravljal ta posel, ker je navdušen za društvo. Imamo še potem celo vrsto odbornikov in namestnikov, vsi polni veselja za društvo. Društvo ima do danes 32 delujočih udov, podpornikov se pa bode nabralo gotovo lepo število.

Da pa zadostim svoji nalogi, moram kot poznavatelj tukajšnjih razmer z ozirom na nasprotnike našega društva javno izreči obžalovanje onim ljudem, kojim je več njihova slava in čast, kakor korist in napredek naroda. Oni delajo, kakor znani profesor v Ljubljani, žele se kvišku popeti, ali spodletelo jim bode. No, pa da predalec ne pridem, hočem še mlademu društvu čestitati na dosedanjem vspehu. Vrli pevci „Slovenske Vile“, le tako naprej in gotovo dosežete svoj namen. Branite jezik svoj, stojte na braniku s pesnijo za narod in hvaležno se vas bodo spominali naši potomci. Vaše geslo naj bode povsod slovanska pesen, in s to gotovo premagate. Bog blagoslovi, Bog množi vaše društvo, da bode cvetelo na vse čase v čast vam in narodu slovenskemu!

Od nemške meje 7. septembra. [Izv. dop.]

Dne 4. septembra t. l. je imelo učiteljstvo Gornje-radgonskega in Ljutomerskega okraja pri Kapeli svoje okrajno zborovanje, katerega se je 33 učiteljev in učiteljic udeležilo. Kot gostje so zborovanje počastili: g. Breks, učitelj iz Medžimurja; g. Ornik, nadučitelj pri Sv. Ani; g. Čeh, učitelj v Radgoni, in g. Höhn, medicinar v Gradci, z gospodično sestro.

Predsednik c. kr. okr. šolski nadzornik g. J. Raner si je imenoval namestnikom g. Šijanča, nadučitelja pri Sv. Križu; učiteljstvo pa gg. Šetino in Košarja, oba iz Radgone, zapisnikarjema izvolilo.

Gosp. prvosednik otvori ob 1/2 9. uri zborovanje s primernim nagovorom in se h koncu spominja največjega pokrovitelja učiteljstva presvitlega cesarja Franca Jožefa I, ter vabi navzočne svojo hvaležnost s klicanjem trikratnega „živijo!“ izkazati. Učitelji so tudi iz dna srca sledili temu vabilu.

Gosp. Treuensfeld — Ljutomer — predlaga, naj bi jeden zapisnikar slovensko, drugi pa nemško zapisaval. Ta predlog so vsi odobrili; vendar je pa le samo pri predlogu ostalo, ker gg. zapisnikarja sta vendar vse nemški pisala; zakaj? ne vemo. — Znabiti nesta slovenskega jezika zmožna ali ga pa sovražita.

Gosp. prvosednik je na to naznanil razne v tem letu došle ukaze in odloke. Mej temi je najvažnejši oni, ki pravi, da smejo le taki učitelji drugi izpit delati, kateri so v nemškem jeziku, t. j. v govoru in pisavi dobro oboroženi (sic!). (Na slovenski jezik se ne gleda toliko, saj vé c. kr. deželni šolski svet v Gradci, da na Mariborskem učiteljski g. Janežič, alias Janeschitz, slovenski jezik poučuje.)

Opazke, katere si je g. nadzornik pri obisku raznih šol nabiral, so bile vsestranske in so zopet dokazovale, da še nemajo vsi učitelji pravega veselja in skrbi do omike lastnega naroda. H koncu je tudi opozoril učiteljstvo, naj ostane pri svojem poklicu in se ne peča s politiko. (Prav dobro bi bilo, da bi se to tudi našim nemškim tovarišem povedalo, kajti ti so brž večinom vsi — apostelnji „nemškega šulvereina“, in spominjam se še, da so nekateri gosp. Pestalozijevi učenci ravno takrat, ko je bivši minister Stremayr v Lipnici kandidoval, boljše in celo najvišje službe dobili, in sicer zato, ker so za njega volilce lovili, torej — se s politiko pečali. Por.)

Temu so sledili referati, in sicer je gospod Treuensfeld prvi nastopil na oder in govoril: „Po katerih natezah bi se zamogel jeden kraj, oziroma okraj popisati“ in „Popis Ljutomerskega okraja“.

Z veliko pazljivostjo poslušali smo to v slovenskem jeziku izdelano predavanje, in pritrditi mora vsak objektivno misleč, da je g. referent svojo nalogo v občo zadovoljnost rešil. To mu je tudi g. prvosednik priznal.

Gosp. Horvatu, nadučitelju v Ljutomeru, kateri je predlagal, da bi se ta govor avtografoval in potem razdelil med različne šole, se je g. Šetina protivil, češ, da je popis okraja Feldbach jako dober in da bi to delo zaman bilo. Gosp. Šetini se je ta popis znabiti zaradi tega zameril ali se mu pa ni dopadel, ker je slovensko spisan. Gosp. Kovačič iz Ljutomeru ga je pa zavrnil in mu za celo zborovanje sapo zaprl. K zadnjemu je g. Erzenjak iz Gornje Radgone predlagal, naj bi se to delo do drugega leta preložilo, do takrat tudi popis Gornjeradgonskega okraja izdelal in potem vse skupaj v tisk dalo. Ta predlog se je vsprejel.

Freuensfeldovemu referatu je sledil referat gosp. Miheliča od sv. Jurija o „Uredbi šolskih bukvarnic“. Tudi ta gospod je svojo nalogo dobro rešil. Posebno važen je bil opomin do učiteljev, da naj otroke narodno odgojajo in pazijo, da se v sedanjem burnem času narodu zvesti sini in hčere ohranijo. Pogovora, kateri je temu sledil, so se v deležili gg. Kvas, Erzenjak, Levec, Vreča, Horvat, Cvahte, Kovačič, Pušenjak in Freuensfeld.

Z govorom g. Košarja (v nemškem jeziku) o „Zvezi oblikoslovja z računstvom“ nič nismo bili kaj zadovoljni, ker je ta gospod nekaj nepomenljivih fraz naštel, katere so dan današnji povsod občne. Sploh pa je bilo iz govora razvidno, da se je gosp. referent z oblikoslovjem še malo pečal.

Sedma točka je po predlogu gosp. Kovačiča odpadla.

Gosp. prvosednik je na to nekaj o hygieničnem katekizmu govoril, kateri se bo moral od nalašč za to postavljenega odbora izdelati.

Poročilo o stanju in rabi okrajnih učiteljskih bukvarnic je kazalo, da so iste sploh na starem mestu. Predlog g. Levca, naj bi se „Matične“ knjige in Jesenkovi spisi naročili, se ni vsprejel, ker deželni šolski svet ne dovoljuje več nobene podpore.

Po volitvah stalnih odborov bila je tudi volitev poslanca v deželno učiteljsko zborovanje. Izvoljena sta bila gg. Erzenjak in Cvahte in sicer prvi za Gornjo Radgono, drugi za Ljutomer.

Gosp. prvosednik je potem karal še nekatere učitelje zaradi prevelike mlačnosti pri pogovorih, zborovanje zaključil in učiteljsko opozoril, naj si ogleda razstavo ročnih del itd. Negovske šole.

Tukaj moramo reči, da gospod voditelj kakor tudi učiteljica ročnih del potrebo ljudstva poznata. Ročna dela so kaj lična, vendar pa tudi močno napravljena. Posebno dopadlo nam je, da se deklice že uče obleko šivati ne pa sploh „štrikati in heklati“ kakor se drugod godi. Le na ta način se zamorejo vrle, skrbne in snašne gospodinje odgojevati in to je namen ročnih del.

Druga ura popoldne nas je rešila tega sicer truda polnega pa vendar za lasten napredek kaj važnega dela.

Po zborovanju bil je skupen obed, pri katerem so se vršile razne napitnice; obžalovali smo samo, da nas je gosp. nadzornik tako hitro zapustil.

Želja poročevalčeva pa je, da bi dobro seme, katero se je ta dan sejalo, zopet rodoviten sad prineslo v čast učiteljstva in v blagor slovenskega naroda.

Domače stvari.

— (Presvitli cesar) podaril je občini Petrova vas 300 gld. za šolske namene.

— (Deželni zbor Kranjski) otvoril se je danes ob 11. uri popoldne v redutni dvorani po slovesni sv. maši v stolni cerkvi, katero je služil stolni prošt. g. Zupan. Poslanci, prišedši k zborovanju neso imeli posebno veselih obrazov, tudi občinstva je bilo malo in še to je kmalu odšlo, da so naposled ostali skoro sami časnikaški poročevalci in nekaj piemstva v rezervirani loži. Deželni glavar grof Thurn je s slovenskim in nemškim govorom otvoril zborovanje. Spominjal se je v lojalnih besedah umrle presvitle cesarice Ane, katera je delila bogato podporo revnim in raznim ustanovam kranjske dežele. Posebno laskavo se spominjal ranjcega knezoškofa dra. Zlatoustu Pogačarja. Rekel je o njem: Neizprosna smrt je letos tudi visokočastitemu udu deželnega zbora, milostljivemu knezoškofu dru. Pogačarju oči zaprla. Vednosti, ple-

menite lastnosti dičile so visocega dušnega pastirja. Vestno opravlja svoje pretežavno službo, vodil je osem in pol leta modro in previdno Ljubljansko škofijo. Pokojnik bil je domovini goreče udan in za napredek dežele vnet. Podpiral je vse zavode, duhovne in posvetne, posebno pa je bil velik pomočnik učeče se mladine in pospeševatelj šolstva. Vsled tega ga je presvitli cesar z visokimi redi odlikovati blagovolil, mi pa in vsa dežela kranjska postavimo blagemu vladiki trajen spomin v naših srcih. Deželni glavar potem pozivlje deželne poslance k uspešnemu delovanju in zakliče trikrat „slava“ in „hoch“ presvitlemu cesarju. Narodni poslanci naidušeno trikrat zakličejo „živio“ in „slava“, nemški poslanci pa molče. Deželni predsednik baron Winkler pozdravi zbor slovenski in nemški in izraža upanje, da bode delovanje uspešno. Potem se vršé volitve. Rediteljema se volita gg.: dr. Poklukar in baron Lichteberg, verifikatorjema gg.: Robič, in Dežman. V peticijski odsek gg.: vitez Schneid (načelnik), Lavrenčič, Pfeifer, baron Cojz (namestnik) in grof Auersperg. V upravni odsek gg.: dr. Poklukar (načelnik), Detela, Pakiz, dr. Papež, dr. Samec, Svetec, Faber, baron Taufferer in baron Schwegel (namestnik). V finančni odsek gg.: Dr. Mosché (načelnik), dr. Poklukar, dr. Vošnjak, Šuklje, Dežman (namestnik), Luckman in dr. Mauer. V odsek za letno poročilo gg.: Obreza, dr. Dolenec, Klun (načelnik), Robič, dr. Sterbenc, Faber in dr. Mauer (namestnik). Poseben odsek se izvoli za pretres poročila deželnega odbora o lastni režiji v blaznici na Studenci in sicer gg. dr. vitez Bleiweis, Detela, dr. Sterbenc Grasselli (načelnik), dr. Poklukar, dr. Samec, Dežman, baron Apfaltrern (namestnik) in baron Taufferer. Seja se je končala ob 2. uri popoldne. Prihodnja seja bode prihodnji teden in se poslancem pismeno naznani.

— (Iz Rovt pri Logatci) se nam piše v 8. dan t. m. Tukajšnji občinski odbor volil je danes jednoglasno visokor. gosp. deželnega predsednika bar. And. Winklerja, visokor. gosp. deželnega glavarja grofa Thurna in c. kr. okrajnega glavarja g. Mahkota svojimi častnimi občani.

— (Deželnim glavarjem za Štajersko) imenovan je grof Gundacker Wurmbrand-Stuppach, njegovim namestnikom dr. Herman baron Gödel-Lannoy.

— (Koperske posojilnici), katera ima neizmerno važnost za narodno probujenje in za denarno neodvisnost slovanskega prebivalstva isterskega, dovolila je banka „Slavija“ 10000 gld. kredita. Slava!

— (Slovensko delavsko pevsko društvo „Slavec“) imelo je preteklo nedeljo svojo „ustanovno veselico“ v lepo okrašeni „Čitalnični restavraciji“ na korist svojemu fondu. Občinstva bilo je jako veliko, veselica pa izborna, da se sme mlademu društvu na prvega nastopa jako ugodnem uspehu le čestitati. Za danes le še toliko, da je mlado društvo postavilo 60 pevcev na oder in da ima lepo bodočnost pred seboj. Obširen popis jutri.

— (Vabilo) na občni zbor „Narodne šole“, društva v podporo slovenskemu ljudskemu šolstvu, ki bode dne 10. septembra 1884. leta ob 6. uri popoldne v sobi „Slovenskega učiteljskega društva“ na Sv. Jakoba trgu, hiš. št. 10. Vzpored: 1. Ogovor prvomestnikov. 2. Poročilo o odborovem delovanju v XII. društvenem letu. 3. Pokladanje društvenega računa in imenovanje pregledovalcev računov. 4. Volitev 9 odbornikov. (Funkcionarje voli odbor sam.) 5. Nasveti. V Ljubljani, dne 4 septembra 1884. Odbor.

— (Vojnik pri Celji) dobi že davno zaželjeni brzoglavni urad.

— (Iz Bezuljaka v Menišiji) v nedeljo dne 7. t. m.: zjutraj jedno četert na peto uro je začelo goreti ravno v sredi vasi, kjer so hiše tikoma druga pri drugej; ker so vsa poslopja s slamo krita, je je teško ubraniti. Ker je bilo posebno mirno vreme, se je kaj počasi požar širil; in ko so vrli Begunjci prišli na pomoč, neso več pustili ognju naprej. Pogorelo je 8 posestnikov veči del z vsemi posopji, nekaj živine, vsa krma in domači pridelki. Več drugokrat.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Slatina 6. septembra. Po hudem, 10 ur trajajočem boji propali smo v 3. razredu v občinski zastop. Nemčurji silno pritiskali na

naše volilce. Nobeno sredstvo ni jim bilo prenesramno. „Zmago“ zahvaliti imajo nasprotniki največ iz Ptujja prišedšemu okrajnemu glavarju Premiersteinu. Tega odpust bil bi jednak pomirju med nami. Narod silno razburjen.

Bruselj 9. septembra. Katoliški dnevniki zahtevajo preiskavo o predvčerašnjih izgredih. Župan imel je včeraj daljši razgovor z ministroma Malou in Jakobs. Župan prepo-vedal je v nedeljo nameravano manifestacijo učiteljske zadrage. Nekoliko včeraj zaprtih oseb so zopet izpustili.

Paris 9. septembra. Agence Hawas poroča iz Šangaja: Kitajci hočejo ustje reke za vožnjo v Šangaj zapreti. Konzuli protestujejo proti temu.

Razne vesti.

* (Perzijska jezikoslovna znamenja pred sodnijo.) V Perziji je poseben način jezikoslovnih znamenj običajen. Mislimo si, da pripeljejo pri sodnji pred beglerbega zatočenca, kateri nikakor neče obstati zločina, katerega ga dolže. Beglerbeg zapove prnesti palice. „Jaz prisežem, da sem nedolžen“ kliče nato zatočenec, položi svoji roki na prsi navskriž ter pomoli jeden prst venkaj. Briči so pripravljene s palicami, gledajoč v sodnika, kateri upira svoj pogled na prsi ubozega moža. „Ti si kriv, potepuh!“ se zadere zdaj nad njim sodnik. — „Pri Tvojej častitljivej glavi prisegam, da sem nedolžen!“ zopet odgovori zatočeni, položi zopet roki navskriž in pomoli zdaj dva prsta venkaj. Tako se to delo ponavlja vedno dalje in dalje, dokler ne pomoli vseh desetih prstov venkaj. Zdaj zakliče beglerbeg: „Dobro, izpustite ga, ker je popolnoma nedolžen!“ — Zatočenec je naznanil z jednim prstom, da hoče beglerbergu dati za oprostitvev jeden toman (2 gl. 35 kr.); a sodnik ga je oprostil še le tedaj, ko mu je z desetimi prsti obljubil deset tomanov (23 gl. 50 kr.). —

Narodne-gospodarske stvari.

Prevrat na avstro-ogerskem žitnem trgu.

Kolik pomen ima žitna trgovina za Avstrijo, zlasti za ogersko polovico naše države, to utegne biti občeznano. Od nekdaj že se ogersko zemljo smatra za krušno mater srednji Evropi in ogerski producentje, ki so že po svoji naravi malo bolje na ošabno plat, imeli so še do pred kratkim mogočno in zmagovito zavest, da brez njih ni žita, ni žitne cene in da takó tudi mora večno ostati. Posmehovali so se ti, če si jim govoril o neizprosni avstrijski ekonomije zakonih, ki lahko tudi blagostanje ogerskega trga razdružijo, če si jih opozarjal na to, da se zlasti v novejšem času svetovni trg od dne do dne preobrazuje! In vendar je vsakdo lahko videl, da se tam v daljini kopičijo oblaki, ki bodo veliko ujmo vrgli na ogerski žitni trg, kako hitro se odpró! Mislilo se je, da Amerika ne more konkurirati z ogerskimi žiti, da za tega delj ne uvaža žita v Evropo, v resnici pa je temu kriva bila obstrukcijska sistema, žitni obroč v Novem Jorku. In to se je videlo neverjetno, nezmožno, izpodkopati samovladje ogersko! Drugo naključje, ki je ogerskim pridelovalcem tudi zelo na roke šlo, bilo je to, da so letine za žito bile v Nemčiji, v Franciji in v Švici zelo slabe, in da se je zatorej veliko nujniše segalo po zgodnjih ogerskih žitih. In še tretje zmagovite okolnosti ne smemo pozabiti: ogerska žita so jako dobra bila.

Letošnje leto pa je na jeden mah ustvarilo popoln preobrat v naši žitni trgovini. Amerika je nastopila drug pot, v vsej hitrici pošilja nam preko oceana zaloge vlaškega žita, tudi ona hoče urno poprodati. Indija je, če mōči, še hitrejša, tržišča azijske pšenice pomikajo še bliže k našim mejam. Rusija jo pa tudi že Nemčijo poplavlja s svojimi žiti. Tej kvantitavni, neznani konkurenciji mogla bi se ogerska žita samo tedaj vspešno ustavljati, če bi bila tako dobra, kakor je to bilo druga leta; a tega letos ni. Vsemu temu drugzega nasledka ne more biti, kakor je v resnici že pokazal se, namreč, da cena žitu neznansko pada. Od dne, ko se je žetev oficijalno pričela, to je od 29. dne junija meseca pa do začetka tega meseca padla je cena pšenice za dva gold., rži za jeden gold., ovsu za osemdeset novcev, in koruzi za devetdeset novcev. To so torej cene, ki bi jih še pred kratkim nihče ne bil pričakoval! Nekoliko, za nekaj novcev je cena sicer zopet višja, a to je samó mimogredé. Ceno dela izključno le povprašanje po blagu. To pa čaka, da bi cena le še bolj padla, ali vsaj da ostane tako nizka. Jasno je torej, da je našemu žitnemu trgu začela biti jako tesna ura. Tisti ogerski pregnanci, ki jim celó vlaška žitna cena ni bila zadosta visoka, tisti so vsled tega preobrata pač že postali nekoliko bolj krotki. Vlasko zrujé, ki so je bili poskrili po svojih žitnicah, bode rado prišlo na dan. Ali vendar, da si je že očevidno, da so sedaj ogerska žita v primeri dražja nego-li tuja, vnanja, ni še čutiti, da bi letošnja ogerska žetev puščali na trg, — še zmirom hočejo ogerski trgovci tuje dežele pokoriti z visokimi žitnimi cenami. Pri silni konkurenciji in zato, ker ogerska žita neso letos tako izborna, utegne na Angleškem ogersko pše-

nico kmalu izpodrinili pšenica indijska — to je silno nevarno, ako se v politiki cen o pravem času ne odjenja! Če se mogočni konkurenciji časa pusti, da si potrebi svoja pota, potem bode ogersko žito še v veliko nižjo ceno prisiljeno, nego-li jo mora sedaj pripustiti, da oživi izvoz. In izvoz žita je tisto, na čemer sloni poglavitno blagostanje ogerske dežele. Če izvoz trpi, udari kvara na poljedelstvo ogersko nazaj, a izpodkopano to poljedelstvo bi nam prozročilo brezkončnih težav. To je torej višji strah, ki gleda iz sedanjega stanja na našem avstro-ogerskem žitnem trgu, to nam torej tudi more greniti veselje, ki ga imamo nad tem, da se tačas na dolgo in široko vsakdanji kruh bolj v ceno uživa.

4% avstr. zlata renta, davka prosta.	104	gld.	25	kr.
Ogrska zlata renta 5%	122	gld.	15	kr.
" papirna renta 5%	92	gld.	05	kr.
5% štajerske zemljišč. od. rez. oblig.	105	gld.	—	kr.
Dunava reg. srečke 5%	100	gld.	25	kr.
ozumlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	120	gld.	75	kr.
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	108	gld.	30	kr.
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	105	gld.	50	kr.
Kreditne srečke . . . . . 100 gld.	176	gld.	75	kr.
Rudolfove srečke 10	19	gld.	—	kr.
Akcije anglo-avstr. banke 120	106	gld.	—	kr.
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	211	gld.	75	kr.

Tour- in retour-listi.

S 1. dnem avgusta t. l. se izdajajo naslednji tour- in retour-listi.

Mej Gorico in

Postaje	dni veljavni	Jaderni in brzovlaki			Poštni (osobni) vlaki		
		I.	II.	III.	I.	II.	III.
		razred					
Tržičem	2	2.28	1.70	1.16	1.90	1.44	0.96
Nabrežino	2	3.80	2.82	1.90	3.18	2.38	1.60
Sežano	2	5.32	3.94	2.66	4.46	3.34	2.24

Mej Reko in

Postaje	dni veljavni	Jaderni in brzovlaki			Poštni (osobni) vlaki		
		I.	II.	III.	I.	II.	III.
		razred					
Matulje-Opatijo	2	1.18	0.86	0.58	0.90	0.70	0.45
Jurdani	2	—	—	—	1.20	0.90	0.60
Sapiano	2	—	—	—	2.20	1.56	1.10
Trnovo-Bistrica	2	—	—	—	2.75	2.05	1.40
Kilovec	2	—	—	—	3.30	2.45	1.65
Postojino	3	6.38	4.74	3.22	5.34	3.98	2.66

Poslano.

(15—27)

GLAVNO SKLADIŠTE
MATTONIJEVE
IZ GIESSHÜBLER

najčistije lužne
KISELINE

poznate kas najbolje okrepljujoče piće,
i kas izkušani lek proti trajnom kašlju plućevine i
želudca bolesti grkljana i proti mehurnim kataru,

HINKE MATTONIJA
Karlovi vari i Widn.

Na etiketo in zamah,
kakor kaže podoba, **MATTONI'S**
treba ostro paziti. **GIESSHÜBLER**

Najboljša pitna voda pri epidemijah.

Dijak revnih starišev

z dežele vsprejme se brezplačno v stanovanje in hrano. — Kje? pove upravništvo „Slov. Naroda“. (566—1)

Učenec,

star 12 do 16 let, ki zna saj nekoliko nemško, vsprejme se v neko specerijsko prodajalnico. — Več pri upravništvu „Slovenskega Naroda“. (551—4)

Trakuljo

(ploščnato glisto) prežene
dr Bloch na Dunaji,
Praterstrasse 42, tudi pismeno. (90—15)

Poslano.

V uradnih novin „Laibacher Ztg.“ 206. številki z dne 6. kimovca t. l. se na zadnji strani nahaja uvrtsek (inserir), po katerem išče nekdo hrane in stanovišča osemletnemu dečku, in to v bližini protestantske šole v Ljubljani, s pristavkom, naj se dotične ponudbe meni pošiljajo.

Da me ne bi kdo krivo sodil, primoran sem javljati, da nisem jaz tistega inserata niti sam v imenovane novine uvrtstili vélel, niti nikogar družega v to pooblastil; ter da kot Slovenec in katoličan niti ne nameravam svojega sina v nemško, protestantsko učilnico pošiljati.

V Velikih Laščah, 7. kimovca 1884.

Matija Hočevar,
c. kr. poštar.

Ljudsko sredstvo. Moll-ovo „Francosko žganje in sol“ daje ravno tako uspešno kakor ceneno sredstvo proti trganji po udih, ranah, oteklinah itd. Cena steklenici z navodom 80 kr. Vsak dan razpošilja po pošt-nem povzetju A. Moll, lekarnar in c. kr. dvorni založnik, na Dunaji, Tuchlauben 9. V lekarnah po deželi zahtevaj se izrečno Moll-ov preparat z njegovo varstveno znamko in podpisom. 9 (690—8)

Tuji:

dne 8. septembra.

Pri Slom: pl Baldini iz Trsta. — Radovič iz Hrvatskega. — Pajrana iz Pulja.
Pri Malici: Knez Wrede iz Trsta. — Wohl, Neuman z Dunaja. — Recht iz Gorice. — Belz iz Gradca. — Vitez Scéneid iz Kamnika.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opa-zovanja	Stanje barometra v mm.	Tem-peratura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
6. sept.	7. zjutraj	733.01 mm.	+ 10.4°C	sl. svz.	obl.	210 mm.
	2. pop.	734.29 mm.	+ 17.8°C	sl. jz.	obl.	dežja.
	9. zvečer	736.34 mm.	+ 11.1°C	sl. szh.	jas.	—
7. sept.	7. zjutraj	737.64 mm.	+ 9.0°C	brezv.	megla	4.90 mm.
	2. pop.	735.35 mm.	+ 19.0°C	sl. jvz.	jas.	dežja.
	9. zvečer	734.77 mm.	+ 13.8°C	sl. jz.	obl.	—
8. sept.	7. zjutraj	737.24 mm.	+ 12.4°C	sl. vzh.	obl.	2.40 mm.
	2. pop.	737.86 mm.	+ 18.6°C	sl. vzh.	d. jas.	dežja.
	9. zvečer	739.24 mm.	+ 12.4°C	brezv.	d. jas.	—

Srednja temperatura + 13.3°, + 13.9° in + 14.5°, za 2.5°, 1.4° in 0.5° pod normalom.

Dunajska borza

dné 9. septembra t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna ren a	80	gld.	70	kr.
Srebrna renta	81	gld.	50	kr.
Zlata ren	104	gld.	55	kr.
5% marena renta	95	gld.	85	kr.
Akcije narodne banke	848	gld.	—	kr.
Kreditne akcije	297	gld.	—	kr.
London	121	gld.	65	kr.
Srebro	—	gld.	—	kr.
Napol.	9	gld.	66	kr.
C. kr. cekini	5	gld.	75	kr.
Nemške marko	59	gld.	55	kr.
4% državne srečke iz l. 1854	250	gld.	124	kr.
Državne srečke iz l. 1864.	100	gld.	170	kr.

Slovenskim firmam,

katere so v katerikoli kupčijski zvezi s c. kr. pomorskim arsenalom in privatnimi v Pulji, se priporoča kot popol-nem zanesljiv zastopnik

Edvard Zalokar,

Casa Dr. Barsan, piazza Foro.

Pulj, 7. septembra 1884.

(565)

Pri suhem vremenu **trgana** (ne tresena)

jabolka, hruške, slive, debele češplje, breskve, dalje finejše vrste fižol, mlad grah, sladko korenje, rajska jabelka, česen (porre), glive, šampinjane

kupuje vsak čas in v vsakej množini po primernej ceni in prosi pismene ponudbe (508—9)

Die Central-Station

für Obst- und Gemüse-Verwaltung in Graz.

izdatelj in odgovorni urednik: Ivan Železnikar.

JURJEV KOLEDAR

za leto 1885

bode izdalo

uredništvo „Jurja s pušo“.

Obsegal bode do 200 strani, in sicer: **koledar, hu-mureske z ilustracijami, šaljivo berilo in in-serate**, kateri se bodo računili po nizke ceni za celo ali pol strani. — Izšel bo koledar prve dni de-cembra t. l. — Cena mu bode **50 kr.**

Naročnina naj se pošilja na

(518—3)

uredništvo „Jurja s pušo“.

V „NARODNI TISKARNI“

v Ljubljani

so izšle in se dobivajo sledeče knjige:

NOV.

Roman. Spisal *Turgenev*, poslovenil *M. Mdoorh*. — Ml. 8°, 32 pól. Cena 70 kr., po pošti 80 kr.

Junak našega časa.

Roman. Spisal *M. Lermontov*, poslovenil *J. P.* — Ml. 8°, 264 strani. Cena 40 kr., po pošti 45 kr.

Dubrovski.

Povest. Spisal *A. S. Puškin*, poslovenil *J. P.* — Ml. 8°, 122 strani. Cena 25 kr., po pošti 30 kr.

Za znižano ceno

se morejo še dobiti sledeče

slovenske lepoznavske knjige:

I. zvezek, ki obsega: *Stenografija*, spisal *dr. Ribč*, — *Životopisje*, spisal *Rajč Bož*. — *Prešern*, *Prešerin ali Preširen*, spisal *Fr. Levstik*. — *Telečja pečenka*, novela, spisal *J. Jurčič*. — *N. Machiavelli*, spisal *dr. Ribč*. — *Pisma iz Rusije*, spisal *dr. Celestin*. — *Trstvo z grozdem na Ruskem*, spisal *dr. J. Vošnjak*. — *Čegava bode*, novelica, spisal *J. Ogrinec*. Velja . . . . . 15 kr.

II. zvezek, ki obsega: *Erazem Tattenbah*, izvirna povest, spisal *J. Jurčič*. Velja . . . . . 25 kr.

V. zvezek, ki obsega: *Meta Holdenis*, roman, fran-coski spisal *Viktor Cherbuliez*, poslovenil *Davorin Hostnik*. Velja . . . . . 25 kr.

VI. zvezek, ki obsega: *Kazen*, novela, francoski spisal *H. Revière*, poslovenil *Davorin Hostnik*. — *Cerkev in država v Ameriki*, francoski spisal *E. Laboulaye*, poslo-venil *Davorin Hostnik*. Velja . . . . . 15 kr.

Za vse 4 zvezke naj se priloži še 15 kr. poštne, za po-samezne zvezke pa 5 kr.

Velika partija 1 (788—58)

ostankov sukna

(po 3—4 metre), v vseh barvah, za polno možko obleko, pošilja po pošt-nem povzetju, ostanek po 5 gl.

L. Storch v Brnu.

Ako bi se blago ne dopadalo, se more zamenjati.
Uzorci proti pošiljatelj marke za 10 kr.

Mejnarodna linija.
Iz Trsta v Novi-Jork naravnost.

Veliki prvorazredni parniki te linije vozijo redno v Novi-Jork in vsprejemajo blago in potnike po najnižjih cenah in z najboljšo postrežbo.

V NOVI-JORK. — Odhod iz TRSTA.

Parnik „*Germania*“, 4200 ton, okolu 5. oktobra.

„*East Anglia*“, — — — — —

Kajuta za potnike 200 gold. — Vmesni krov 60 gold.

Potniki naj se obrnejo na (552—5)

J. TERKUILE,
generalnega pasažnega agenta,

Via deli' Arsenale Nr. 13, Teatro Comunale, v Trstu.

Zaradi vožnje blaga obrne naj se na *Emiliano d' Ant. Poglayen*, generalnega agenta v Trstu.

Na mnogostransko zahtevanje ostane tu še osem dnij. V torek 16. t. m. neprekljcljivo zadnji predstavi.

V Lattermannovem drevoredu.

Največja menažerija na celem svetu.

Lastnik **F. KLEEBERG.**

Otvorjeno od 9. ure dopoldne do 9. ure zvečer.

Prikrat v Ljubljani: 1 povodni konj, 1 nosorog, 1 tapir, 2 slona, 15 levov, 5 prekrasnih tigrov, 2 črna pantra, rjavi in črni medvedje, pegasti pantri, leopardi, jaguari, bela lama, 30 redkih opic, 4 kače, krokodili i. t. d. — Vsak dan dve glavni predstavi: ob štirih popoldne in ob sedmih zvečer s čudo-vitim slonom „Jombo“, s 2 prekrasnima tigroma, 6 levi, hijenami, medvedi, volkovi, produciral se bodeta krotiteljica zverin gospodična *Ema Kleeberg* in slavoznani krotilec gospodar *K. Grail*. Vsakrat je mej produciranjem glavno krmenje grabežljivih zverin.

Ustoppnina: I. prostor 70 kr., II. prostor 40 kr., III. prostor 20 kr. (534—1)

Zdravi konji za klanje se kupujejo, da se krmijo z njimi grabežljive zverine.

Lastnina in tisk „Narodne Tiskarne“.